

Mer om inkludering av underrepresenterade grupper

Allas rätt att vara med är en del av idrottsrörelsens gemensamma värdegrund. Idag vet vi dock att föreningsidrotten inte är lika tillgänglig och öppen för alla. Projektstödet ska användas för att bidra till att barn- och ungdomsidrotten blir mer jämlik genom att skapa möjlighet för underrepresenterade grupper att delta, leda och påverka sin idrott. Det innebär insatser för att ta bort olika former av hinder för delaktighet och insatser för att göra barn- och ungdomsidrotten mer självklar och välkomnande för de som idag inte är en del eller avviker mot idrottens normer. Här är en sammanfattning av ett antal grupper som vi har identifierat som underrepresenterade i orienteringsidrotten samt några utmaningar och möjligheter kopplade till respektive grupp.

Funktionsnedsättning utifrån olika grupper

Rörelsenedsättning, utmaningar

- Framkomlighet i orienteringsmiljön, skogen respektive sprint
- Tillgänglighet till klubbstugan, anpassning av lokaler
- Hjälpmedel, rullstol, permobil, rullator
- Tillgång till hjälpmedel, sitski, sittcykel och liknande
- Antalet individer i gruppen kan i vissa föreningars upptagningsområde vara begränsat eller mycket begränsat

Rörelsenedsättning, möjligheter

- PreO, erbjuda aktiviteter som utgår från grenen PreO
- Traditionell orienteringslöpning, anpassning av banor till framkomliga och tillgängliga miljöer såväl skog som sprint som möjliggör att ta sig fram med hjälp av rullstol och andra hjälpmedel
- MtbO, anpassning av banläggning till de mest framkomliga stigarna/vägarna, sittcykel
- SkidO, anpassning av banläggning till de mest framkomliga spåren, sitski
- Orientering kräver inga stora inköp av material och ingen bokning av halltider och lokaler behövs, så orientering är i förhållande till många andra paraidrotter prisvärd
- Samverkan med paraidrottsföreningar, andra föreningar och organisationer

Intellektuell funktionsnedsättning, utmaningar

- Förstå talat språk
- Förstå skrivet språk
- Tolka och förstå kartan
- Att utifrån tolkningen av kartan förstå hur man orienterar
- Antalet individer i gruppen kan i vissa föreningars upptagningsområde vara begränsat eller mycket begränsat

Intellektuell funktionsnedsättning, möjligheter

- Bildstöd
- Enkel orientering
- Orientering i känd miljö
- Ledarstöd
- Samverkan med paraidrottsföreningar, andra föreningar och organisationer

Personer med NPF-diagnos, utmaningar

- Otydlig verksamhet med dålig struktur
- Ledare med mindre kompetens kring NPF-diagnoser
- Stort tävlingsfokus

Personer med NPF-diagnos, möjligheter

- Bildstöd
- Tydlig struktur i verksamheten
- Kompetensutveckling för ledare
- Små grupper, lugn och ro
- Stort fokus på orientering i känd och trygg miljö

Synnedstättning, utmaningar

- Personer med synnedstättning som aldrig har kunnat se
- Personer med synnedstättning men med olika grad av synrester samt kommande/förväntad försämring av synen
- Personer med synnedstättning men med olika grad av synrester men som kunnat se tidigare
- Antalet individer i gruppen kan i vissa föreningars upptagningsområde vara begränsat eller mycket begränsat

Synnedstättning, möjligheter

- Taktila kartor
- Användning av appen *Microsoft Soundscape* och utveckling av ljudfyrrar med uppläst information och vägvisning
- Kartor med stor skala
- Kartor med tydlig kartbild, vissa detaljer borttagna
- Kartor med tydlig kartbild och stor kontrast
- Orientering i känd miljö
- Orientering i miljö som är lättillgänglig, lättframkomlig och utan hinder
- Samverkan med andra föreningar och organisationer

Hörselnedsättning, utmaningar

- Personer med hörselnedsättning som aldrig har kunnat höra
- Personer med hörselnedsättning men med olika grad av hörselrester samt kommande/förväntad försämring av hörseln
- Personer med hörselnedsättning men med olika grad av hörselrester men som kunnat höra tidigare
- Muntlig kommunikation kräver kunskap i teckenspråk alternativt tolk
- Antalet individer i gruppen kan i vissa föreningars upptagningsområde var begränsat eller mycket begränsat

Hörselnedsättning, möjligheter

- Samtliga i gruppen bör kunna se och tolka en orienteringskarta utan speciell anpassning
- Tillgänglighet och framkomlighet är ett mindre problem
- Orientering är en etablerad idrott inom Dövidrottsförbundet

Socioekonomiskt utsatta områden

Socioekonomi, utmaningar

- Ingen eller liten erfarenhet av skogen, naturen, allemansrätten och orientering
- Ingen eller liten föreningsstruktur kopplat till orientering
- Liten eller ingen kunskap om vilka aktiviteter som finns
- Okända eller mindre idrotter som inte syns kontinuerligt skapar inget intresse
- Nya aktiviteter kan upplevas som främmande, svåra och läskiga
- Kulturella skillnader som kan vara svåra att förstå/tolka
- Språk
- Familjens ekonomi
- Tillgång till bil eller liknande transport
- Deltagare kan känna otrygghet när man byter miljö

Socioekonomi, möjligheter

- Lokala föreningar med god kännedom och etablerat nätverk
- Myndigheter och lokala företag
- Flytta verksamheten till området
- Skapa möjligheter att delta oavsett bakgrund, ekonomiska förutsättningar eller var man bor
- Aktiviteter som är nära, tillgängliga, synliga och enkla för att skapa trygghet
- Enkel orientering i känd miljö
- Hittaut, Naturpasset
- Långsamt närmande till skogen
- Tona ned tävlandet, fokusera på lärandet och upplevelsen

Minska trycket på att tävla

7-12 år, utmaningar

- Verksamheten är många gånger inriktad på att tävla tidigt
- Att tävla mycket och ofta ses som en självklar del och premieras ofta
- Verksamheten utgår från deltagande på tävling, men alla barn vill inte tävla
- Trycket på att tävla upplevs som stort

7-12 år, möjligheter

- Fokusera på träningen
- Fokusera på utvecklingen hos den enskilda individen
- Fokusera på glädje och gemenskap för att stärka sammanhållning
- Ge möjlighet för de som vill att tävla

13-16 år, utmaningar

- Verksamheten är många gånger inriktad på tävling och prestation
- Banorna blir längre och svårare
- De krävs mer träning för att klara av längre och svårare banor
- Studier tar tid och kräver mer
- Kompisar slutar
- De som inte kan eller vill tävla på längre och svårare banor slutar med både träning och tävling

13-16 år, möjligheter

- Fokusera på träningen
- Fokusera på utvecklingen hos den enskilda individen
- Ge möjlighet till delaktighet för att kunna påverka verksamheten
- Ge möjlighet till ledarutveckling
- Fokusera på aktiviteter som stärker gemenskapen och sammanhållningen
- Håll ihop kompisgruppen, även med de som eventuellt studerar på annan ort
- Ge möjlighet för de som vill att tävla

17-25 år, utmaningar

- Verksamheten är många gånger inriktad på tävling och prestation
- Banorna blir längre och svårare
- Det krävs mer träning för att klara av längre och svårare banor
- Studier på annan ort
- Studier tar tid och kräver mer
- Känner ingen, har inga kontakter med föreningen på studieorten
- Arbete på annan ort
- Kompisar slutar

17-25 år, möjligheter

- Fokusera på träning
- Fokusera på att stödja individen med kontakter på studieorten
- Håll ihop kompisgruppen, även med det som eventuellt studerar på annan ort